

Primaria

Plástica 5

Programación

Trimestre 2

1. Presentación da unidade
2. Obxectivos didácticos
3. Contidos da unidade/Criterios de avaliación/Estándares de aprendizaxe avaliáveis
4. Selección de evidencias para o portfolio
5. Competencias: descritores e desempeños
6. Tarefas
7. Estratexias metodolóxicas
8. Recursos dixitais
9. Ferramentas de avaliación
10. Medidas para a inclusión e atención á diversidade
11. Autoavaliación do profesorado

1. PRESENTACIÓN DA UNIDADE

Título

Segundo trimestre

Descrición da unidade

Nesta unidade trimestral imos desenvolver algunha técnica practicada con anterioridade, pero introduciremos novas técnicas e novos materiais adecuados para este curso de quinto de Primaria.

Prestamos un especial interese aos conceptos propios da proporción humana, onde os alumnos observarán e practicarán a devandita proporción en diferentes actividades, empezando a utilizar a regra e o compás nos conceptos matemáticos trasladados á Educación Plástica.

Ao mesmo tempo, seguiremos co coñecemento dos estilos e os pintores que se foron sucedendo ao longo da historia, como o barroco e o cubismo. Deste modo, o alumno coñecerá estes estilos e recoñeceráos nas obras artísticas. Os contidos mínimos esenciais no desenvolvemento desta unidade didáctica deben centrarse en:

- A creación da figura humana con eixes de simetría.
- A manipulación de novos materiais, como a regra e o compás, para a representación xeométrica.
- A realización dun cartel publicitario como obra artística.
- A experimentación dunha nova técnica usando ceras brandas.

Temporalización

Desde xaneiro ata marzo.

2. OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Apreciar a proporción e simetría en actividades de representación do rostro e o corpo humano. Representar o corpo humano en debuxo e en escultura.
- Valorar o patrimonio artístico en diferentes manifestacións, estilos e épocas: pintura barroca e cubista, arquitectura modernista...
- Realizar unha variante dun cadro de Murillo e dun cadro de Juan Gris.
- Introducir o coñecemento e práctica do debuxo xeométrico, utilizando adecuadamente a regra e o compás.
- Practicar novas técnicas de coloreado para representar figuras en movemento.
- Realizar traballos de deseño en relación coa publicidade.
- Coñecer e representar algúns tipos de composición pictórica: mariña, retrato e bodegón.
- Utilizar a cuadrícula como procedemento de debuxo a escala.
- Exercitar a observación dunha obra arquitectónica para compoñer un crebacabezas con formas rectangulares.
- Integrar os elementos da natureza na composición plástica.
- Manexar formas rectangulares para compoñer un crebacabezas.
- Construír elementos tridimensionais con formas recortadas.

3. CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
<ul style="list-style-type: none"> • Identificación do barroco e do cubismo como movementos artísticos. • Elaboración do deseño previo á realización dun cartel. • Realización gráfica dun rostro humano usando as nocións métricas. • Exploración da proporción humana usando as nocións métricas. • Identificación da arquitectura como unha manifestación artística. • Coñecemento das profesións relacionadas ou afíns á arquitectura. • Elaboración de imaxes usando as nocións métricas. • Seguimento das normas e instrucións para o correcto uso e conservación da regra e o compás. • Análise das características dunha técnica con ceras brandas para crear unha nova obra plástica. • Exploración das posibilidades expresivas da liña e da cor para crear sensación de movemento e de repouso. • Aplicación da técnica da colaxe cos materiais adecuados para a creación dunha obra plástica. • Realización individual dunha escultura usando plastilina. 	1. Recoñecer o barroco e o cubismo como movementos artísticos.	1.1. Observa o barroco e o cubismo como movementos artísticos.
	2. Experimentar coas imaxes como ferramentas para deseñar un cartel.	2.1. Reflexiona sobre un cartel publicitario e comenta a súa relación co produto, coa imaxe e coa mensaxe.
	3. Describir o rostro humano usando elementos básicos da linguaxe visual.	3.1. Realiza debuxos do rostro humano partindo das liñas de proporción.
	4. Realizar o debuxo dunha figura humana tendo en conta as nocións métricas.	4.1. Representa e organiza o espazo para confeccionar correctamente o debuxo da figura humana segundo a súa proporción.
	5. Mostrar interese pola arquitectura como manifestación artística.	5.1. Observa o seu contorno para interpretar a arquitectura.
	6. Experimentar con formas xeométricas utilizando os instrumentos de debuxo, a regra e o compás.	6.1. Traza circunferencias, ángulos, cadrados, rombos e rectas utilizando a regra e o compás.
	7. Manexar as novas técnicas aprendidas coas ceras brandas e as acuarelas.	7.1. Combina e analiza as cores usando unha nova técnica coas ceras brandas.
	8. Identificar as liñas e as cores para crear a sensación de movemento e de repouso.	8.1. Debuxa unha mariña usando as proporcións, os tamaños, os efectos e as cores adecuadas. 8.2. Combina e analiza as cores para utilizalas

<ul style="list-style-type: none"> • Revisión e reflexión sobre os procesos seguidos na elaboración das obras plásticas. • Constancia e seguimento progresivo no coñecemento e uso das técnicas das acuarelas. 		correctamente na composición.
	9. Representar volumes usando como material a plastilina.	9.1. Coida e respecta os materiais plásticos, os utensilios e o espazo. 9.2. Constrúe unha escultura da figura humana utilizando os instrumentos e os materiais necesarios.
	10. Describir os materiais e os utensilios adecuados comprobando as posibilidades para crear unha obra plástica coa técnica da colaxe.	10.1. Valora os materiais e os recursos empregados para conseguir o efecto da técnica da colaxe.

4. SELECCIÓN DE EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Os estándares de aprendizaxe mostran o grao de consecución dos criterios de avaliación desde a propia descrición e concreción do criterio. Para facilitar o seguimento do desenvolvemento de cada estándar buscaremos evidencias dos alumnos que mostren a súa evolución en cada un deles.

No anexo de avaliación propónse un portfolio de evidencias para os estándares de aprendizaxe. O cadro seguinte suxire unha selección dalgunhas destas posibles evidencias. Os docentes poderán substituílas por outras que consideren máis relevantes para o desenvolvemento do seu grupo.

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Selección de evidencias para o portfolio
1.1. Observa o barroco e o cubismo como movementos artísticos.	<ul style="list-style-type: none"> Realización de variantes sobre un cadro de Murillo e un cadro de Juan Gris.
2.1. Reflexiona sobre un cartel publicitario e comenta a súa relación co produto, coa imaxe e coa mensaxe.	<ul style="list-style-type: none"> Realización dun cartel publicitario integrando todos os elementos para lograr a súa finalidade.
3.1. Realiza debuxos do rostro humano partindo das liñas de proporción.	<ul style="list-style-type: none"> Elaboración do rostro humano tendo en conta o eixe de simetría e a situación correcta das faccións.
4.1. Representa e organiza o espazo para confeccionar correctamente o debuxo da figura humana segundo a súa proporción.	<ul style="list-style-type: none"> Representación da figura humana coa proporción segundo o canon clásico de sete cabezas.
5.1. Observa o seu contorno para interpretar a arquitectura.	<ul style="list-style-type: none"> Realización dun crebacabezas sobre A Sagrada Familia, de Gaudí.
6.1. Traza circunferencias, ángulos, cadrados, rombos e rectas utilizando a regra e o compás.	<ul style="list-style-type: none"> Composición xeométrica coa regra e o compás.
7.1. Combina e analiza as cores usando unha nova técnica coas ceras brandas.	<ul style="list-style-type: none"> Debuxo e coloreado mediante esluído para representar o movemento e a velocidade.
8.1. Debuxa unha mariña usando as proporcións, os tamaños, os efectos e as cores adecuadas. 8.2. Combina e analiza as cores para utilizalas correctamente na composición.	<ul style="list-style-type: none"> Realización dunha mariña con ondada, producindo efectos de luces e sombras. Tratamento da cor co coñecemento da súa composición e a súa combinación harmónica.
9.1. Coida e respecta os materiais plásticos, os utensilios e o espazo. 9.2. Constrúe unha escultura da figura humana utilizando os instrumentos e os materiais necesarios.	<ul style="list-style-type: none"> Realización dunha figura humana en escultura.

10.1. Valora os materiais e os recursos empregados para conseguir o efecto da técnica da colaxe.

- Realización de colaxes valorando as texturas e funcionalidade expresiva dos materiais.

5. COMPETENCIAS: DESCRITORES E DESEMPEÑOS

Competencia	Descriptor	Desempeño
<i>Comunicación lingüística.</i>	Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.	Comprende a mensaxe visual e exprésaa por medio de palabras. Comenta as actividades formuladas en relación cos referentes sociais e culturais. Manexa conceptos propios das artes visuais e exprésase con soltura ao explicar os procedementos específicos da actividade artística.
	<i>Plan lector:</i> gozar coa lectura.	Lectura comprensiva das ordes de traballo e dos textos informativos presentes nas actividades.
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.</i>	Manexar os coñecementos sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar problemas e comprender o que acontece ao noso arredor.	Realiza as actividades tendo en conta a simetría, a proporción e a situación no espazo compositivo. Relaciona os coñecementos adquiridos para realizar composicións xeométricas coa regra e o compás.
<i>Competencia dixital.</i>	Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.	Manexa as ferramentas de debuxo e pintura e as iconas de composición nas súas creacións mediante ordenador.
<i>Aprender a aprender.</i>	Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.	Asimila o proceso de creación das actividades propostas para futuras experiencias similares.
	<i>Intelixencias múltiples:</i> desenvolver as distintas intelixencias múltiples.	Relaciona as actividades de creación plástica coa expresión das emocións e en relación co mundo exterior e interior.
<i>Competencias sociais e cívicas.</i>	Mostrar dispoñibilidade para a participación activa nos ámbitos de participación establecidos.	Adquire unha conciencia social e cívica nas actividades relacionadas coa natureza e o medio, o papel da arquitectura, a función da publicidade e a paz como valor fundamental de convivencia.
	<i>Educación en valores:</i> aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.	Aprende a ter autoestima, a respectar e valorar os traballos alleos, a coidar a natureza, a ter hábitos saudables, e a compartir ideas creativas.
<i>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.</i>	Xerar novas e diverxentes posibilidades desde os	Valora a creación plástica como un medio de expresión. Aprende a

	coñecementos previos do tema.	xuntar coñecemento e entretemento, apreciando a súa utilidade.
<i>Conciencia e expresións culturais.</i>	Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.	Coñece e valora o patrimonio cultural. Aprecia a estética das artes visuais. Identifica a creación plástica como un medio de expresión e de enriquecemento cultural.

6. TAREFAS

Libro do alumno (LA) / Libro dixital (LD)

Tarefa 1: Traballamos a publicidade e o deseño.

- Elaboramos un cartel publicitario tendo en conta a integración do texto e a imaxe (LA).

Tarefa 2: Traballamos a figura humana.

- Debuxamos o rostro e o corpo humano a partir dos eixes de simetría e segundo a proporción clásica do canon de sete cabezas (LA).
- Debuxamos e coloreamos unha figura humana en movemento (LA).
- Representamos o corpo humano en escultura (LA).

Tarefa 3: Traballamos a xeometría.

- Realizamos unha composición xeométrica coa regra e o compás (LA).
- Realizamos debuxos utilizando os eixes de simetría (LA).

Tarefa 4: Traballamos tipos de composición pictórica

- Representamos unha mariña, un retrato e un bodegón (LA).
- Elaboramos un cartel tendo en conta o deseño creativo (LA).

Tarefa 5: Realizamos actividades relacionadas co patrimonio cultural.

- Observamos unha fotografía da Sagrada Familia e realizamos o crebacabezas correspondente (LA).
- Realizamos variantes dun cadro de Murillo e dun cadro de Juan Gris (LA).

Tarefa 6: Traballamos técnicas novas.

- Coloreamos coas ceras utilizando a técnica do esluído para representar unha figura en movemento (LA).

Tarefa 7: Realizamos actividades manipulativas.

- Realizamos un obxecto tridimensional con formas recortadas (LA).
- Construimos unha figura humana con plastilina e paus (LA).

7. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

No desenvolvemento das tarefas empréganse diversas estratexias metodolóxicas:

- Diálogo previo sobre os coñecementos e as experiencias emocionais en relación cos modelos ou motivos das actividades.
- Observación e comentario sobre a actividade a realizar. Posta en común sobre os gustos e as preferencias nos aspectos que se consideren variables.
- Traballo reflexivo individual ante o desenvolvemento das actividades.
- Traballo en grupo cooperativo no desenvolvemento de actividades e proxectos: xuntar os alumnos en grupos de tres ou catro anos e utilizar as estruturas de traballo cooperativo suxeridas na guía do profesor para traballar os principios de definición de obxectivo grupal, interdependencia positiva e interacción cara a cara.

- Posta en común en gran grupo: despois do traballo individual ou de grupo.

8. RECURSOS DIXITAIS

Os seguintes materiais dixitais de apoio poden reforzar e ampliar o estudo dos contidos da área de Plástica:

- Vídeos e crebacabezas de obras de arte.
- Actividades interactivas compositivas.
- Actividades de técnicas plásticas con barra de ferramentas.

Tamén a consulta de páxinas web da proposta didáctica, así como as actividades recomendadas de reforzo e ampliación para atender á diversidade do alumnado.

9. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

- Rexistro de avaliación da unidade (no anexo de avaliación).
- Outros recursos: rúbrica, diana... (no anexo de avaliación).

10. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Que dificultades e potencialidades prevexo no grupo durante o desenvolvemento da unidade?
- Como vou minimizar as dificultades?
- Que necesidades individuais prevexo no desenvolvemento da unidade?
- Que recursos e estratexias manexarei para atender as necesidades individuais?

11. AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO

- Que porcentaxe de alumnos alcanzou os obxectivos de aprendizaxe da unidade?
- Que é o que mellor funcionou nesta unidade?
- Que cambiaría no desenvolvemento da unidade o próximo curso? Por que?